

EAA - Ekonomisk kalkyl för jordbrukssektorn

Prognos för utvecklingen 2003-2004

Economic Accounts for Agriculture – first estimates for 2004

I korta drag

Liten ökning av produktionsvärdet i jordbruket 2004

Värdet av jordbruksproduktionen i löpande priser beräknas öka med 1,2 % år 2004 jämfört med 2003.

Den totala spannmålsskörden ökade 2004 jämfört med 2003. För de flesta grödorna är skörden per hektar något högre än 2003. Spannmålsarealen sjönk preliminärt med ca 2 %. Spannmålspriserna för 2004 års skörd har enligt preliminära uppgifter sjunkit.

Skörden av oljeväxter ökade. Det gäller både för de höstsådda och de vårsådda raps- och rybssorterna. En kombination av gynnsamma förhållanden, samt att man introducerat nya sorter i Mellansverige kan vara en del av förklaringen. Utöver detta har arealen av oljeväxter ökat.

Arealen potatis ökade något 2004 jämfört med 2003. Skörden ökade också, vilket är en vändning efter de senaste årens fallande potatisskörd. Även hektarskörden ökade. Priset på potatis sjönk under höstens första månader.

De genomsnittliga avräkningspriserna för svin har ökat något, medan avräkningspriserna för nöt och ägg har minskat. Sammantaget har priserna för animalier sjunkit något under perioden.

Slakten av svin har preliminärt ökat något under 2004. Slakten av nötkreatur har preliminärt sjunkit något jämfört med 2003.

Invägningen av ägg och mjölk ökade preliminärt något under 2004.

Daniel Persson, tfn 036-15 50 39
statistik@sjv.se

Statistiken har producerats av Statens Jordbruksverk, som ansvarar för officiell statistik inom området.

ISSN 1404-5834 Serie JO 45 SM 0403. Utkom den 7 december 2004.
Tidigare publicering: Se avsnittet Fakta om statistiken.
Utgivare av Statistiska meddelanden är Svante Öberg, SCB.

Prognos för inkomstutvecklingen 2003-2004

Jordbrukssektorns produktion har preliminärt ökat mellan 2003 och 2004. Priset har dock under samma period minskat. Den totala insatsförbrukningen har minskat mellan 2003 och 2004, medan priset under samma period har ökat. Totalt sett är värdet på den totala insatsförbrukningen i stort sett oförändrat.

Faktorinkomsten beräknas stiga med 2,1 %.

Jordbruksverket har levererat denna preliminära beräkning över inkomstutvecklingen i Sverige till EUs statistikmyndighet Eurostat. Beräkningen redovisas i tabell 1 som innehåller värden för 2003 samt förändringar till 2004 i volym, pris och värde uttryckt som index.

Innehåll

Tabeller	4
Teckenförklaring	4
1. Produktionsvärde och kostnader till baspris inom jordbrukssektorn 2003 samt prognos för utvecklingen 2003-2004, index 2003=100	4
Fakta om statistiken	5
Detta omfattar statistiken	5
Definitioner och förklaringar	6
Så görs statistiken	6
Statistikens tillförlitlighet	6
Bra att veta	6
In English	7
Summary	7
List of tables	7
List of terms	7

Tabeller

Teckenförklaring

Explanation of symbols

–	Noll	Zero
0	Mindre än 0,5	Less than 0.5
0,0	Mindre än 0,05	Less than 0.05
..	Uppgift inte tillgänglig eller för osäker för att anges	Data not available
.	Uppgift kan inte förekomma	Not applicable
*	Preliminär uppgift	Provisional figure

1. Produktionsvärde och kostnader till baspris inom jordbrukssektorn 2003 samt prognos för utvecklingen 2003-2004, index 2003=100

1. Agricultural output, intermediate consumption and other costs at basic prices 2003 and a first estimate for 2004, index 2003=100

Kod	EAA	Värde 2003	Volym- index	Pris- index	Värde- index
01	Spannmål (inkl. utsäde)	7 511	114,9	89,7	103,0
02	Industrigrödor	1 749	117,1	95,4	111,7
03	Foderväxter	5 271	80,1	111,7	89,5
04	Köks- och plantskoleväxter	2 890	103,8	100,0	103,8
05	Potatis	1 479	126,8	80,9	102,6
06	Frukt och bär	357	117,4	100,0	117,4
09	Andra växter och vegetabiliska produkter	63	81,0	100,0	81,0
10	Vegetabilieproduktion (01 till 09)	19 320	104,8	95,8	100,4
11	Djur	9 837	103,7	98,7	102,3
12	Animaliska produkter	11 286	107,3	95,0	101,9
13	Animalieproduktion (11+12)	21 123	105,6	96,7	102,1
14	Produktion av jordbruksvaror (10+13)	40 443	105,2	96,3	101,3
15	Produktion av jordbrukstjänster	1 100	103,7	96,4	100,0
16	Jordbrukets produktion (14+15)	41 543	105,2	96,3	101,3
17	Sekundära icke-jordbruksaktiviteter	2 200	104,3	95,9	100,0
18	Jordbrukssektorns produktion (16+17)	43 743	105,1	96,3	101,2
19	Total insatsförbrukning	29 336	97,3	103,3	100,5
20	Förädlingsvärde brutto till baspris (18-19)	14 407	121,0	84,8	102,6
21	Kapitalförslitning	5 910	101,2	99,2	100,4
22	Förädlingsvärde netto till baspris ((20-21)	8 497	134,8	77,2	104,1
23	Löner och kollektiva avgifter	2 050	.	.	97,6
25	Övriga produktionssubventioner	3 810	.	.	97,7
26	Faktorinkomst (22-24+25)	12 307	.	.	102,1
27	Driftsöverskott netto (22-23-24+25)	10 257	.	.	103,1
28	Arrende- och hyreskostnader	1 481	.	.	97,4
29	Räntekostnader	2 932	.	.	100,5
30	Ränteintäkter	147	.	.	100,0
31	Företagsinkomst netto (27-28-29+30)	5 991	.	.	105,6
40	Total arbetsinsats (1000 årsverken)	74,3	.	.	98,8
	Prisförändring BNP	.	.	101,1	.

Anm. Volym- och prisindex beräknas inte för posterna med kod 23-40

Fakta om statistiken

EAA (Economic Accounts for Agriculture) är ett system av statistiska beräkningar över värdet av jordbrukssektorns produktion och kostnader för denna produktion. Beräkningarna görs enligt regler som fastställts av EUs statistikmyndighet Eurostat. Uppgifterna i EAA avser både värden och volymer (d.v.s. värden i fasta priser) på inkomstsidan och för vissa poster på utgiftssidan. Denna statistik faller inte under någon EU-reglering. Medlemsländerna beräknar och översänder EAA till Eurostat enligt informella överenskommelser.

EAA avser att belysa den ekonomiska utvecklingen inom den nationella jordbrukssektorn och används bl.a. som underlag för jordbrukspolitiska bedömningar av jordbrukssektorns förändringar. Tidigare gjordes i Sverige motsvarande beräkningar genom den s.k. sektorskalkylen.

Detta omfattar statistiken

EAA är ett räkenskapssystem för jordbruket som baseras på European System of Integrated Economic Accounts (ESA), ett redovisningssystem som följer FN:s rekommendationer för nationalräkenskaper.

EAA följer principen att all jordbruksproduktion skall ingå och avsikten med kalkylen är att beräkna värdet av all produktion och alla kostnader för denna produktion för att kunna upprätta en resultaträkning. För detta finns en förteckning över de produktionsgrenar och andra aktiviteter som anses vara karakteristiska för jordbruket och som därför skall ingå i beräkningarna, oavsett på vilken typ av företag produktionen sker. EAA är en kalkyl för jordbrukssektorn men innefattar inte jordbrukarhushållens intäkter från annan verksamhet, såsom från skogsbruk eller anställning.

I EAA utgörs undersökningspopulationen av alla företag som bedriver växtodling på friland (inkl. trädgårdsodling) eller under glas, husdjursskötsel, uppfödning av hästar eller sällskapsdjur (dock ej för eget privat bruk), biodling, renskötsel, pälsdjursskötsel, uppfödning av vilt i hägn eller entreprenadtjänster åt andra jordbruksföretag. Utöver detta kan sådana verksamheter ingå som intäkt- eller kostnadsmässigt ur statistiksynpunkt inte kan skiljas från jordbruksverksamheten. Sådana verksamheter benämns Sekundära ej särskiljbara icke-jordbruksaktiviteter. För Sverige ingår här väsentligen maskintjänster utanför sektorn, såsom snöröjning åt kommuner.

På vegetabilieområdet skall all produktion/skörd värdesättas, även skörd av sådana produkter som används som foder och som omsätts inom sektorn genom direkt försäljning till andra jordbruksföretag eller används på de jordbruk där de produceras. Samtidigt återkommer dessa produktionsdelar under kostnadssidan som kostnader för foder och påverkar därför inte nettoresultatet.

På animalieområdet gäller att produktionsvärdet för husdjuren nötkreatur, svin och får inte enbart utgörs av slaktintäkter. För dessa djurslag beräknas produktionsvärdet på olika sätt för stamdjur och omsättningsdjur. För stamdjur utgörs produktionsvärdet av de värden som djuren har när inträde till stamdjursbeståndet sker. Detta gäller för mjölkkor, am- och dikor, suggor, galtar samt tackor. För omsättningsdjur är produktionsvärdet detsamma som slaktintäkten och värdet av förändringen av djurbeståndet mellan årets början och slut.

I EAA redovisas produktionsvärden och kostnader både till producentpris och baspris. EAA till baspris innefattar såväl subventioner (direktutbetalningar) som avgifter och skatter på produkter eller produktion, vilka inte innefattas i EAA till producentpris. Vidare uppdelas subventioner/avgifter i produkt- resp. produktionsrelaterade subventioner/avgifter. Produktionsrelaterade subventioner/avgifter, såsom trädesbidrag och miljöstöd, redovisas under en särskild post.

Definitioner och förklaringar

De i EAA ingående resultatmått till baspriser framkommer på följande sätt:

+ Värdet av vegetabilieproduktionen
+ Värdet av animalieproduktionen
+ Intäkter från jordbrukstjänster
+ Intäkter från sekundära icke-jordbruksaktiviteter
= *Totalt produktionsvärde*

- Kostnader för insatsvaror och tjänster
= *Förädlingsvärde brutto till baspris*

- Kapitalförslitning
= *Förädlingsvärde netto till baspris*

+ Övriga produktionssubventioner
= *Faktorinkomst*

- Löner och kollektiva avgifter
= *Driftsöverskott netto*

- Arrende- och hyreskostnader
- Nettoräntekostnader
= *Företagsinkomst*

Utöver detta redovisar Eurostat vid inkomstanalyser följande tre s.k. inkomstindikatorer.

Indikator A: Index över real faktorinkomst per årsverke totalt.

Indikator B: Index över real företagsinkomst per oavlönat årsverke.

Indikator C: Företagsinkomst.

Så görs statistiken

EAA bygger till största delen på sammanställningar och bearbetningar av redan befintligt statistikunderlag, såsom lantbruksregistret (LBR), skördeuppskattningar, prisstatistik, slaktstatistik och bokföringsundersökningen FADN. Det primärmaterial som särskilt tas fram inom ramen för denna statistik är intäkter för trädgårdsnäringen samt arrendekostnader och avskrivningskostnader för maskiner och redskap.

Statistikens tillförlitlighet

EAA:s intäktssida bygger på makrostatistik som bedöms i huvudsak ha god tillförlitlighet. På kostnadssidan finns tillförlitlig makrostatistik för endast ett fåtal poster, varför uppskattningar av de olika kostnadsslagen vanligen baseras på bokföringsundersökningen FADN, som är en urvalsundersökning. I vissa fall görs även schablonmässiga antaganden. På grund av denna användning av ett flertal olika källor kan några statistiska osäkerhetsmått inte anges.

Statistiken avseende det senaste året baseras på en stor andel preliminära uppgifter och prognoser, särskilt på kostnadssidan, vilket innebär att den har en hög grad av osäkerhet.

Bra att veta

Denna statistik kan i första hand jämföras med motsvarande statistik för övriga EU-länder som publiceras av Eurostat.

Mer information om statistiken och dess kvalitet ges i en särskild [Beskrivning av statistiken](#) på SCB:s webbplats, www.scb.se.

In English

Summary

The value of agricultural output is expected to increase by 1,2 % in 2004 compared to 2003.

The total harvest of cereals increased 2004 compared to 2003. The yield per hectare is higher for most crops compared to 2003. The area of cultivation decreased preliminary by 2 %. The prices of cereals has preliminary decreased.

The harvest of oil seeds increased, both for spring seeds and autumn seeds. The area of cultivation has increased between 2003 and 2004.

The harvest of potatoes increased 2004 compared to 2003. This is a turning point compared to the latest years of falling harvest of potatoes. The yield per hectare increased too. The price of potatoes decreased during the first months of the autumn.

Producer prices for pigs have increased, while producer prices for cattle and eggs have decreased.

Slaughterings of pigs have preliminary increased during 2004, while slaughterings of cattle have decreased.

The quantity of eggs delivered to wholesalers and the quantity of milk delivered to dairies are expected to have increased during 2004.

The output of the agricultural industry has preliminary increased between 2003 and 2004. The average producer prices during the same period have decreased. The total intermediate consumption has decreased between 2003 and 2004, while the prices have increased.

The factor income is expected to increase by 2,1 %.

List of tables

Explanation of symbols	4
1. Agricultural output, intermediate consumption and other costs at basic prices 2003 and a first estimate for 2004, index 2003=100	4

List of terms

andra/annan	other
animalieproduktion	animal output
animaliska produkter	animal products
arbetsinsats	labour input
arrende	rent
baspris	basic price
BNP	GDP
brutto	gross
djur	animals
driftsöverskott	operating surplus/mixed income
faktorinkomst	factor income
foderväxter	forage plants

frukt och bär	fruits
företagsinkomst	entrepreneurial income
förädlingsvärde	value added
hyreskostnader	real estate rental charges
industrigrödor	industrial crops
icke-jordbruksaktiviteter	non-agricultural activities
insatsförbrukning	intermediate consumption
jordbrukets produktion	agricultural output
jordbrukssektorn	agricultural 'industry'
jordbrukstjänster	agricultural services
jordbruksvaror	agricultural goods
kollektiva avgifter	social security charges
köksväxter	vegetables
löner	compensation of employees
netto	net
plantskoleväxter	horticultural products
potatis	potatoes
prisförändring	change in price
produktion	production/output
produktionssubventioner	subsidies on production
ränteintäkter	interest recieved
räntekostnader	interest paid
sekundära	secondary
spannmål	cereals
vegetabilieproduktion	crop output
vegetabiliska produkter	crop products
volym	volume
värde	value
växter	plants
årsverke	annual work unit
övriga	other